

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr 10. ANULU XVI.

Sabiui, in 4/16. Februarie 1868.

Telegraful este de două ori pe săptămâna: joi și Duminică. — Prenumeratia se face în Sabiu la expediția loiei pe afară la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretiul prenumeratinii pe Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și tieri straine pe anu 2 fl. pe $\frac{1}{2}$ anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platește pentru o întreia óra cu 7. cr. și urmă, pentru o două óra cu $5\frac{1}{2}$ cr. și pentru o treiă repetire cu $3\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Averea națională sasescă și Fundus regius

„Hr. Ztg.“ dela 12 Fauru n. aduce sub titlulu de mai susu unu articulu în carele se pune intrebarea:

„Asia dura au ceialalti locuitori ai tieriei sasilor, ai asia numitului fundus regius, pretensiune fundata la vre o parte din averea națională sasescă sau la veniturile ei? Acestea intreieptiune trebuie să o respondem cu unu „nu“ determinatulu.“

Causă o espune acelu articulu respondiendu la intrebarea:

„Cine a intemeiatu averea națională sasescă, din ce s'a formatu și cine e proprietariul ei, după dreptu și cine are asia dura pretensiune fundata la usufructul veniturilor ei?“

cu urmatorele:

„Averea națiunei sasesci s'a fundatu, după cum scim cu totii, prin aceea, ca națiunei sasesci i s'a datu pamentul și fundul ei cu drepturi nobilitarie, ca națiunei sasesci i s'au donatu de corona dominiuri pentru servitiele ei in resbelu și in pace...“

La aceste noi respondem, ierasi determinat: ca la averea numita națională sasescă nu suntu indreptatit numai sasii, ci și români și ca pre langa acesta asertione vomu stâru pâna atunci, pâna candu se va dovedi contrariulu,

Evenimente politice.

Sabiui 3 Februarie.

Senatulu imperialu s'a deschis in 10 Februarie. Toti ministri erau de fatia, iera Benst ocupă locul seu de deputat. Ca i se rufează alesu de presiedinte alu casei deputatilor. Elu primă alegerea și multiamă pentru increderea ce o punea casă într'insulu. Arata ca sistemulu constitutionalu e garantat prin denumirea unui ministeriu parlamentariu, a cărui programu este deschis, căci membrii lui și au luat de programu progresulu; ministri voru procede impacatoriu și intru acéstă voru fi spriginiti de senat, de ore ce ei au sa puna in lucrare ideile senatului.

Dupa acesta incunoscintieza ministrul președinte pre senat despre denumirea ministeriului și apoi apeléza la increderea senatului pentru că sistemulu constitutionalu sa se pote intari. In cursulu coventărei spune ca ministeriul e chiamat a realiză dualismulu și speréza, ca in intielegerea cea mai bona cu regimulu unguresc, fără vatemarea autonomiei, la casu de lipsa va duce in deplinire legalitatea și cu strictetă (Strenge), pentru ca elu vrea că in intielegere cu senatulu sa se intresca statulu.

Din Berlinu se respondise faimă ca Bismarck aru fi capetatu concediu. Se intielege ca o astfelu de intemplare aru aduce după sine schimbări in politică cabinetului. Suntu insa sciri telegrafice, cari arata scirea acéstă de neadeverata.

Politică in apusu e putină miscata corporurile legiuitoré din Francia și Italiă mai dău din candu in candu putină materia de discutat in diuari. O impregiurare insa ne cade in privire, carea pare neinsemnată și locala. Se scie ca Francia eră fără cea mai iubita a Papei după bataia dela Mentană. Capetenă Franciei erau prochiamata de Imperatulu cel mare și puternicu și soldatii lui eru vitezi. In Romă credeau atunci, ca tōle se intorcu ierasi după cum a fostu odinioara: papă sa capete provincie perduite, sa se imparta ierasi Italiă și cei alungati

de pe tronuri sa se intoreca acasa. Vedlendu curtea de Romă ca tōle aceste nu se realizează s'a mahnită forte și referintele cu transilvania francescă suntu nu numai reci, dară incoredate. — Romă s'a adresat la Spania, că sa se facă a o sprigini densă, și sa silésea pre Francia a nu o parăsi și aimplini dorintiele.

Celu mai insemnatu evenimentu e astadi mișcările de bande insurectionale in Turcia, despre care de alta parte se dice ca se aduna in România și trecu de aci dunarea in Bulgaria. Alarmă acéastă a resunat acum de atâtea ori in presa apusenă. „Constituitionalul“ din Parisu a demintit scirea, ca se formăza pre pamentu romanescu bande de insurectiune și după scirile telegrafice mai dincocé, susține și acum demintirea acéastă. Ba alte sciri telegrafice din Parisu dela 11 Fauru n. adăugă ca a gentele română de lângă curtea Tuilerilor din Parisu, Cretiulescu, a declarat in 10 Fauru n. in modu oficialu in Tuilerii, ca regimulu seu (celu romanescu) nu e, nici mijlocită nici nemijlocită, amestecat in manoperele rusu-serbesci. De alta parte spune aceeași scire, ca Francia Anglia și Austria suntu bine informate despre caracterulu și putincoisele armări ale acestor manopere. Aceste trei cabinete suntu gata la ori-ce eventualități, și despre acéastă au incunoscintiatu și pre tiele dunarene, că sa scia la ce periculu suntu espusă de cărui intemplă ceva in intielesulu famelor respandite.

Déca după asocările agentului Cretiulescu, a „Constituitionalului“ din Parisu și a altorui diuari se deminte emestecul României, la incercările in orient, despre Serbia ceteru in „Der Osten“, carele asigura a avé bune informatiuni, ca regimulu serbescu in adeveru nutresce prepunerea, ca acolo se cultivă nisice planuri, cari aru pute acceleră erumperea crisei orientului. De ce natură suntu planurile acesta spune amintită foia după „Liberalul“ ce apare in Bucuresti. Descoperirile acestui diuari se facu la observările lui Osten, ca Serbia se arunca in bratiele Russesci cuatatu mai putin, cu cătu va avé mai putina posta de a fi inghitita de Russia.

Eata și cele ce dice „Liberalul“:

„Cum inse, déca Russia urmaresce cu totulu alte planuri, și nu sa inghita pre Serbia: cum déca Serbia va si numai mijlocul la ajungerea planurilor; déca armările din Serbia se facu in intielegere și poate si cu banii Russiei; déca la deslegarea cestiunie orientale in intielesulu Russiei, Serbia aru lucră in interesulu ei propriu in urmă promisiunile de a se mari.

„Acesta cestiuni se ventileaza aici (Bucuresti) pre tōta diu'a și astfelu de pareri devinu credibile pre tōta diu'a.

„Suntemu de parere, ca după cum stau astadi lucrurile, Serbia aru face o eroare forte mare, déca se atu aruncă de totu in bratiele Russiei și aru declarat resbelu tuturor celorulalte puteri mari. — Cestiunea orientala e de o natură pre gingasă și atinge interesul generale incătu deslegarea acestor a sa se pote calculă numai pe aprope.

„Se poate ca la deslegare sa se scăde factori, ce acum se paru amortiti de somnul și urmările aru poté fi cu totulu altele, dară nu cele ce i-le nalucesc Russia.

„Acéstă sa o cugete bine Serbia și sasi in drepte politică sea și suntemu de credintă ca o va si face, pentru principale seu e intieleptu și politicii ei suntu dubaci.“

Mai incolo, o corespondintia din Belgradu dela 4 Fauru spue ca insasi presa oficioasa constatăză tendintele regimului in directiunea atinsa mai susu. Lângă care impregiurare se mai adauge ca din tōte părțile tierei (Serbiei) vinu ajutorie pentru armata,

oferte Principelui facute din partea privatilor pentru imbracarea și inarmarea de atâti și atâti barbăti. Press'a le registrăza pre tōte aceste de semne de armonia intre dorintele poporului și intențiunile regimului.

In fine, in legatura cu cele de mai susu aducem și cuvintele lui „Vidovdan“, cuvinte carele exprima acestu diuariu cu referinta la reprezentatiunile facute de puterile mari.

„Pentru noi dice acelu diuariu, „sta intrebarea asiā: sa alegem pace fără libertate și libertate fără pace. Intre impregiurările de fatia putem ajunge la libertate numai cu pagubirea păcii. Noi voim și pacea, insa numai că urma a regenerației naționale. Cum se poate acceptă că popoarele acele, a căroru existinția inca nu e ascurată, se fi gală de a-si sigilă impotentiă loru și sa lăsa cu pacea? Tota astută diplomatiei nu e in stare de a calmă recerintele tempului.“

Delegatiunea ungurăscă.

La 11 Fauru n. a avut comisiunea bugetului de resbelu o consultare. S'a desbatutu, ca sa se privescă bugetulu de fatia de provizoriu său de statornicu. In casulu dintâi se voru face modificări cătu mai pulsne, pre candu déca regimulu se va declarat pentru casulu alu doilea, delegatiunea se va abînă dela desbaterea bugetului militarui.

Suplinitorul ministrului, generalul Crivacic (croat) a declarat in limbă magiară, ca regimulu privescă la tōta intemplare bugetulu acesta de unu bugetu provizoriu.

Dupa acesta contele Andrássy in calitatea sa de ministru pentru aperarea tierei ia cuventul, și repetește ca regimulu ungurăscu inca in cursulu sesiunii acestei a va asternă dietei o lege pentru organizatiunea armatei. Cătu se atinge de principii a amintit, ca legea va cuprinde in sine basea cea mai largă a armării generale, dora inainte de a asternă lege va mai căuta regimulu și pările militilor dibaci unguri.

Generalul Crivacic respunde apoi la o interpellatiune, prin carea se pune intrebarea, ca ce are sa insemneze comisiunea militară, carea se ocupa cu elaborarea unei legi de organizatiunea armatei: ca Imperatulu u insarcinat comisiunea acesta numai că sa se elaboreze unu proiectu pentru orientarea persoanei sale.

Venindu la poziția: ministeriu de resbelu. Ací s'a exprimat comisiunea, ca unele părți trebuie sa remâna la plenitudinea puterii regelui, mai departe ca sa nu se sterga multe cele la posturile singuratic a le ministeriului de resbelu, ci unde va fi de lipsa, sa se pronuntie necesitatea de reorganisari in forma de dorintie. Asiā d. e. la despartimentulu de geniu.

Sa fia o directiune de geniu, inspectiune de geniu și o comisiune de geniu și afara de aceste unu despartimentu de geniu in ministeriul de resbelu. Dicasterie cele multe, cari se ocupa cu unele și aceleși lucruri aru fi bine sa se contopesca in ună său două, cu atâtă mai tare cu cătu dicasterii de aceste cari stau afara de ministeriul de resbelu numai impedeaca activitatea ministeriului.

Comissariulu regimului deslusiesce ca in directiunea acesta se nisuiă chiaru și fostulu ministrul Iohann, adeca sa simplifice manipulatiunea și sa facă cătu se poate mai multe crutiari: a insarcinat ei densulu o comisiune de trei ofițeri cari sa elaboreze proiecte de felul acesta. Comisiunea a si sosit la convingerea, ca prin reorganisari se potu face crutiari multe.

Estrau din raportul ministrului regescu ungurescu pentru agricultura, industria si comerciu despre starea economiei natiunale din Ungaria in anul 1867.

(Capetu).

Cu privire la relațiile comerciale ale Ungariei ministrul de agricultura, industria si comerciu nu au fostu in stare a dă demonstratiuni perfecte statistice despre miscarea importului si a exportului articulilor comerciale lipsindu documentele oficioase. Datele care le-au statorit in articuli principali de export suntu numai aproksimativ luate si mai multu sau mai putin insuficiente, de aceea le trecem cu vederea. Sa venim acum la aceleia intreprinderi si societati industriale care de la inaintarea nouui ministeriu respunditoru ungurescu si trage derivatiunea respective dilargitur a s'a. In categorimea acest'a occupa locul celu d'ntai banc'a generale de crediti ungurésca cu unu fondu de 30 milioane florini, dintre cari 15 milioane s'a emis si peste 6 milioane s'a platit in launtru. Asemenea s'a inaintat banc'a anglo-ungara cu unu fondu de 20 milioane, banc'a de imobilie din Pojona cu unu fondu de 5 milioane. Totu in acestu perioadă si constituirea definitiva a camerei de industria din Pojona si a camerei de comerciu si industria din Segedin precum 2 deschiderea industriatatei camerei de comerciu si profesiune din Timisior'a. Ce privesce reuniunile de assecurare apoi si acestea au luat una sboru avantagiosu, inaintanduse in decursul anului trecut un'a in Pest'a sub numele „Haza“ cu unu capitalu de actiuni de 1 milionu, si servesc pentru assecurarea vietii. Mai multe societati straine au cerut deja intinderea cercului lor de activitate si asupra tierilor de sub corona Ungariei, acestea suntu inca in per tractare.

Privindu mai departe intreprinderile de fabrici apoi acestea intr'adeveru si au luat unu aventu remarcabilu, si fiindu acestei de unu interesu mai mare, nu intardiamu de a le enumera.

In decursul anului trecut s'a inaintat in Pest'a o mora de abori sub numele „Victoria“ cu unu fondu de 450,000 fl. o asemenea mora s'a inaintat si in Timisior'a cu unu fondu de 300,000 fl.

Mai departe mori de abori dejá esistatore s'a receptu din partea unor reunioni de actiuni si si-an amplificatu cerculu comercialui loru. Acestea suntu: mora de abori Arpad din Pest'a cu (375,000) fl. „regesca de abori din Pest'a (250,000) fl. „Loise“ din Bud'a cu (700,000) fl. „de abori „Blumisius“ din Bud'a (750,000) fl. Au primitu augmentu prin capitalu de actiuni mora de abori „Concordia“ (250,000) fl. „Panonia“ (750,000) fl.

Asemenea s'a inaintat si alte fabrici dintre cari vomu aminti numai cele mai mari, acestea suntu:

Cea dintai societate de actiuni ung. pentru f-

abricarea de masini cu unu capitalu de (600,000) fl. Cea dintai fabrica pharmacetica si chemicala din Pest'a cu unu capitalu de (300,000) fl.

Pre langa acesti'a s'a inmultit si intreprinderile de comunicatiune, asi s'a formatu in Segedin o societate nou'a pentru navigatiunea cu vaporu.

Se trecem la industria patriei.

Industria de feru a Ungariei de unu tempu incocce se bucura de o desvoltare neasteptata. Candu si-aru incepe activitatea ei in tota privinta atunci inca in decursul anului 1868 s'aru puté urca productiunea de feru brutu in Ungaria superioara usioru la 1200000 de maji. In asemenea mesura crese si consumtiunea sortelor rafinate de feru. Pe teritoriul meserielor mai este inca multu de a se accepta dela viitoru insa speranta progresului este basata. Celu mai inbucuratoriu momentu pe acestu terenu este crearea „Associatiunei industriale de tiéra“ in Pest'a in centrul patriei, din a cărui scopuri ca pre celu mai momentosu relevam ridicare cultura industriala in specie a cărei lipsa au fostu o piedeca mare pentru progresarea clasei nos'tre de industriasi.

Ministrul de agricultura, industria si comerciu fiindu pe deplinu convinsu, ca la desvoltarea industriei patriotice, conlucrarea camerilor de comerciu si industria este absolut necesaria au si compusu dejá unu proiectu de lege, privitoru la unirea si organisarea camerilor comerciale conformu institutiunilor politice mai noue.

Acestu proiectu de lege este dejá gata, si accepta numai sanctionarea din partea Maiestatei Sele, spre a se puté reprezentă dietei. In acel stadiu se afla si legea cea nou'a de industria precum si condica cea nou'a comerciala.

In fine nu putem treci cu vederea unu evenimentu, care si asupra industriei patriei nostre au avuta o influentia forte mare. Acestu evenimentu au fostu espusetiunea universale din anul trecut din Parisu. La aceasta espusetiune universale au concursu 800 de espositori cu obiectele loru industriale, dintre carii 161 s'a distinsu capatandu medalie si adeca:

17	capatara	medali'a de auru
42	"	" argintu
53	"	" brontiu
49	"	" laudatorie.

Ce se atinge de daunele casinute prin cium'a dominatore intre vitele cornute de vre-o cati'-va ani incocce, ministrul crede in raportul seu adresat Maiestatei Sele de a o puté stirpi cu totulu in viitoru prin o regulare a procedurii observate de pana acum. Spre acestu scopu a statorit unu proiectu de lege cuprindetoriu de instructiuni noue pentru cium'a de vite, care castigandu-si sanctiunarea sea are de a intra de aci inainte in vigore.

In momentele candu era aproape sa incheiamu numerul acest'a, ne sosesc trista scire dela Brasoviu, ca

P. Ioann Mog'a, Protopresbiterul Heghigului, venindu la Brasovu spre a consultá medicii pentru morbositatea sea, — a reposat aci in 31 Ianuariu dupa amedi, iera in 2 Februarie s'a immormantat.

Intemplarea acesta trista face o durerosa impressiune asupra Archiereului reposatului, asupra Consistoriului archidiaconal, a clerului si a poporului din protopresbiteratul Heghigului, pentru ca a perduto pre unu iugulator in vi'a domnului, carele dupa etatea sea de 54 ani, promitea inca multu concursu la promovarea binelui bisericescu si scolariu. Pentru reposatul a fostu acelu Protopresbiteru, carele, prelanga alte, a aratat forte multu zel si activitate in chiamarea sea protopresbiterala, organizandu parochiele si scoalele dupa regulamentul Sinodului nostru din 1864. Fiai tierin'a usiora si amintirea eterna!

Principalele române unite.

Reuniunea femeilor române.
pentru ajutoriul la invetiatura fetelor serace si orfane a poporului romanu.

Comitetul reuniunii femeilor române pentru ajutoriul copilelor sermane. Iasi nr. 3.

Apelul catre toate românele,

Intâlnim a desea in calea nostra creaturi ale bunului Dumnedieu, copile in cea mai frageda versta, acoperite de trentie, cu picioarele gole pe gerulu celu mai mare, sfersite de sâme si intindindu man'a la trecatori, sau cu fragedulu loru corpui incovoietu sub o povara mai mare decatut puterile loru. Acestea este Proletariatul femeiesc, care incepe din fasia, si sfersiesce cele mai de multe ori, (trecendu prin tote suferintele si miseriele vietii omenesesti,) in ospicile de caritate, imbratrante inainte de tempu, si murindu fara se fi indeplinitu scopul pentru care bunulu creatorul le-a lasat pre pamantu. Acesta este Proletariatul modernu in contra carui a civilisatiunea secululu in care traimus se lupta cu vigore si barbatia. Isbutiv a societatea moderna a invinge, a inlatură acestu reu inspaimantatoru? Negresitu: Incercările facute pana astazi au datu resultate multiamitoria, si asociatiunile de totu felul ce vedem prosperandu la poporele civilisate, suntu probe evidente despre triumful binelui in contra reului, a luminei in contra intunecului, a foloseloru travaliului in contra vagabundagiului si a misericordiei ce resulta din tresnul.

Asociatiunea sub denumirea:

Reuniunea femeilor pentru ajutoriul copilelor sermane, are si ea de scopu tocmai lupta acest'a: Asociateli in genere si Comitetul ce ele si-au alesu in specialu, i-si propune candu va incepe a dispune de venitulu fundurilor, conformu statutelor publicate mai josu, i-si propune, dicem, a cerceta in persoana bordeiului veduvei si a sermanului, a scotea copila din cenusia vetrei si a misericordiei, a o imbracat,

FOISIGRA.

Dintr'unu Manuscris u ingalbinitu si in vechitu aflatu intre scrierile lui Andreiu Muresianu.

(Urmare)

Trediescu pe betranulu, care adormise;
Focul nostru inea nu se potolise.
Desceptat betranulu, „se fugimu!“ — graesce:
„Că ieta, cumplita vreme se ivesce.
„Unde se fugimu, si se ne ascundem?
„Dor in vre o borta de fagu se petrundem?
„Fiindu intunerecu, cine se gasesc?
„Borta, că cu dens'a sa se folosesc
„Fugim in capisce, ducându cu noi focu
„Si lemnele strinse; ne grijim in locu!
„Papa in capisce focul, se gatesce,
Vremea cea cumplita forte tare cresc.
Fulgerile iuti si sfiraitorie
Gandiamu, ca prin stanci de petra se sbore.
Se vedea din ele petrile scipindu
Si in chipu de auru curat stralucindu.
De tunete grele se clati pamantul.
Se parea de parte, că vajie ventul;
Ier nu era ventu, ci grandina mare,

Nu puteam mai multe gandi despre sunetu.
Inse ori cum fura, cate s'a veditu,
Lucrurile nostre bine s'a ivitu,
Că pre alte parti trecu ploaia tota,
Si a nostra vîbra statu neudata.
Esindu in capisce, ne tragemu la focu
Si lu atietiamu cu gategi in locu.
Vremea fiindu calda si inseninata,
Cum ne trentim josu, adormim in data.
Unu somnu asiá dulce si desfatatoriu
Sci, că nu ajungi mai multu pana mori!
Betranulu dormi'a afundu că unu leu,
Iera eu mai linu si nu asiá greu.
Vine mediulu noptiei, si priveghiatorea
Dupa obiceiu si porni cantarea.
O audiamu bine si totusi dormiamu;
Parea, că o vediu in arpi lovindu
Si cioculu cascându, in ramu chiuindu.
Resuná dumbrav'a de a ei cântare,
Fiindu că era o linisce mare,
Si de tote parti afunda tacere,
Reversá unu sunetu dulce, că de miere.
Asia petrecui dormindu nöpte tota,
Nöpte mai nainte ne mai aratata.—
Se crepa de diua, eu me destepasem
Si capulu pe traista josu mi 'lu asiediasem.
Jaceam inca josu, mecaru priveghianu
Si in susu in aeru curiosu privindu.
Acum de o parte ciocarli'a sare
Pornindu si a sa de pe susu sburare;

a-i cumperă cărti și a-i înlesni mijloacele de a merge la școală, cum deodata să mai pre urma a o asiede și în interne, când veniturile voru fi indestulătoare.

Avem trebuintia óre a mai aretă aici resursele cele bune, folosesele cele mari ce va trage societatea întrăcea dintr'acesta umana și bine facătoare. Asociatia? Nu scim cu tóte ca este în lume o tiéra, unu poporu vigurosu, la care femeia este medicu, profesore de clase primarie, de gimnasio, de liceu și de universitate? Scim negrescă ca în Statutele-Uunite femeia este profesionista, și se radica la nivelul barbatului prin instrucțiune și educatiune; scim, ca ea se urca a deseja pre tribuna și tinde a se emancipă prin drepturi politice. Să femeia s'a radicatu astfel acolo pentru ca institutiunile democratice suntu pline de viață și vigore, pentru ca instrucțiunea a ajunsu a fi hrana de tóte dilele a fia-cărui barbat și femeia.

La acésta tinde să Reuniunea femeilor pentru ajutoriul copilelor să se manane: A instruită femeia clasei nevoieis, a o educă, a o moralisă prin urmare, să a face astfel o juna instruită și meseria, o consorția iubitării și laborioasă, o muma doioasă, folositore familiie și societătie intregi. Pentru reusită acestei institutiuni umane și bine facătoare, facem noi astăzi apel la generosulu concursu a românelor de pretutindeni, și rugămu din tóta inimă pre Dumneideulu parintilor nostri, să pe geniulu celu bunu a Romaniei să ne vie intru ajutoriu, să operă va fi coronata cu succesulu celu mai strălucit.

Presedinta Reuniunei Matild'a Sihleanu. Vicepresedinte. Cornel'a Emilianu, Aristiț'a Popescu.

Secretar, Ecaterin'a Tzony, Elis'a Rosiu. Membre. Veronic'a Miclea, Elen'a Corjescu, Natal'a Lochmanu, Casandr'a Hazu, Anastasi'a Constantiniu, Elen'a Voinescu. Cassiera, Domnisiōr'a Ecaterin'a Tacu.

STATUTELE.

Art. 1. Noi subsemnate, considerandu imperfecțiunile sistemului nostru de invietiatura pentru seculu femeiescu, considerandu nepulintă individuală de a-si castiga fia-care copila pre länge invietiatura generale și o invietiatura mai speciale, care să-i poată asocia unu mijloc de traiu onestu și frumosu, considerandu pre de alta parte să marea miseria ce domnesce in scump'a nostra patrie să tóte retele ce decurgu din ea, mai că séma pentru seculu nostru, ne-amu determinat a formă să noi o societate pentru ajutoriul și invietiatura fetelor române mai serace și dotate cu talente deosebite și specialmente cu invietiamantul profesională și artistică.

Art. 2. Societatea nostra va purta numele de: Reuniunea femeilor române pentru crescerea fețelor orfane române mai serace cu talente deo-

sebite, (până candu venitulu nu pune in stare a ajută pre ori ce orfane serace.)

Art. 3. Tóte femeile române fara osebire, care voru lua parte să voru contribui pentru scopul reuniunei se voru numi membrii reuniunei, tóte alădome ajutătoare se voru numi membrii onorari; ear cari voru ajută sporirea fondului reuniunei cu legate testamentarie să cu sume mai însemnate pâna la 15 galbini minimum se voru numi binefacătoare reuniunei.

Art. 4. Ajutătoarele in folosulu orfanelor se voru da să culege, sau in bani, sau in lucruri de ori ce pretiu, ori să cândă să de la ori să cine in mesura in care vă trage inimă să voru lasă împregiurările pre fia-care a inlesni sortea nenorocitelor orfane și serace.

Art. 5. Spre a inainta scopul reuniunei și spre a direge trebile să cu mai mare progresu, se va alege anualmente unu comitetu de 12 femei, dintre care una va tiné locul de presedinte, una de casiera, doue de vice-presedinte și altele doue de seceretare și protocoliste, care tóte voru primi aceste insarcinări gratis in folosulu orfanelor și a fetelor sarace.

Art. 6. Comitetul va direge lucrările reuniunei spre sporirea folosului ei pentru orfane, după a sa datorie; va primi pre lângă quitantie ajutoriile date, și trecându-le in protocolu va ingrijii că colectele in bani sa se asiedie fără cea mai mica întârdiere pe interesu cu ipoteca de pretiu indoitul său și la case publice secure; va pastra obligația cari voru trebui să fie intabulate singuru numai pe numele „fondulu reuniuei femeilor”, pentru mai mare securitate a orfanelor, se va sili a afla starea vârstă orfanelor prin ajutoriul celu mai nimerit, și va judeca după testimonie intarite de vre-o autoritate publică, cari orfane voru fi mai antanu să se ajute, cumu (in ce modu), că să inceasă după cum adeca va stă reportul intre numerulu orfanelor și intre venitulu să colectele de ajutoriu. Mai incolo se voru nevoi a afla canalul celu mai securu spre a imparti orfanelor și fetelor sarace ajutorul cătu se va afla.

Art. 7. In dioa sfintilor Mihailu și Gavrilu, comitetul va respunde inaintea adunarei generale a membrilor reuniunei de tóte lucrările și folosesele ce a avut in favoarea orfanelor sarace; cându atunci i-si va dă socotele, și va depune insarcinarea ce a purtat inainte membrilor reuniunei. Atunci adunarea va pasi spre a alege comitetul anului viitoru prin votare, care va pofti majoritatea adunantei preinsciintata de timpuriu de presedinte, potândose realege și fostii membri ai comitetului, care prin starintă, harnicii și râvnă loru voru fi folositi mai multu reuniunei, nealegându-se inse rude pâna la alu patrule gradu. Reclamarea absentelor nu are locu.

Art. 8 Comitetul la finitulu fie-carui anu va da in publicu socoteala cu deameruntul intr'o bro-

siurca, unde se voru trece numele tuturor membrilor, carii au contribuită spre folosulu reuniunei d'inpreuna cu locul domiciliului să cu ce au contribuită sia-care pre anulu trecutu; se va arata capitalul intregu alu reuniunei, securitatea și procentul cu care e asiediatu. Dupa aceea se voru trece pre rendo numele fetelor orfane și serace, cari au primit ajută, insemnându numele și locuința parintilor lor, precum și suma ajutoriului datu fiecarei. In fine se va incheea socoteala aretându-se pre scurtă starea veniturilor și a cheltuielor, precum și rezervă.

Art. 9 Fondulu reuniunei va remânea neatinsu, și numai din interesele ce voru proveni din capitatele date pe dobânda se voru intrebuinta trei parti spre ajutoriul orfanelor numite, lipsite de parinti și fetelor sarace ear o parte se va alatura la fondu. Colectele facute in bani spre scopul acesta se earasi se voru alatura la capitalu; eara cele facute in cărti de invietiatura său in vestimente se voru impari intre dânsene. Colectele in materiale se voru preface in bani alaturându-se earasi la fondu.

Art. 10. Dupa ce se va marî fundulu reuniunei in tempu de căti-va ani, acelu fondu se va preface in asiediaminte filantropice de crescerea și invietiatura serelor in tóte ramurile atingătoare de seculu femeiescu cu privire la orfanele noastre cele lipsite de ambii parinti și la celea ai căroru parinti traindu voru fi contribuită spre sporirea fundului reuniunei.

Art. 11. Fetele cele mai esclinte se voru inține in tóte cele trebuite aici său in strainatate, iera altele se voru ajută cu mai putinu.

Art. 12. Numai o majoritate de două treimi din adunarea generală, care se va intruni conform art. 7 din aceste statute, va putea face o schimbare in aceste statute, urmandu-se dupre forme de dreptul de reuniune.

(Subscrise) Cleopatr'a Boteanu, Luis'a Moisescu, Elen'a Crainicu, Elene Istrati, Smarand'a Brâncu, Ecaterin'a Istrati, Hersili'a Istrati, Elis'a Istrati, Aristiț'a Popescu, Eugen'i'a Ureche, Ann'a Stamatopolu, Mari'a Lupu, An'a Tacu, Elen'a Ciucu, M. Ionescu, R. Gavriliu, Sofi'a Costaforo, Rucsand'a Chirnischu, Cornel'a Emilianu, Veronic'a Miclea, Matild'a Sihleanu, Elen'a Ionescu, Zoe Antip'a, Efrosin'a Antip'a R. Draghici, C. Gregorescu, Aglae Tântu, Efrosin'a Al. Ureche, Victori'a Al. Ureche, Elen'a Miller nașent Verghy, Cornel'a Columbu, Elen'a Malinescu, Mari'a Macedonu, Elene Boroti, Anastasi'a Constantiniu, E. Voinescu, M. Livaditi, N. Lochmann, M. Costinu, Petru nașcuta Stamati, Lin'a Stroja nașcuta Isvoranu, Zoe Tîntu, Ecaterin'a Filostratu, Catina' Tiony.

Listă de subscriziune anuală la fondulu Reuniunei femeilor române.

1) Matild'a Sihleanu, 20 galb. 2) Veronic'a

, „Sculati, o sculati, pentru Dumnedieu!
„Sculati și fugiti din acestu locu reu?
Dice calaretiulu, — „deici nu departe
„Intr'o fundatura unu lacu aduncu forte,
„Impregiurulu lui trestia crescuta
„Să pescera cu totu mare, nesciuta.
„Sierpele cumplită acolo se tine,
„De multe ori ese afara și vine,
„Umbă prin dumbrava și dorme la sôră.
„Numai paserile cele sburătorie
„Potu scapă de densulu; alta ce gasesce
„Omu, său dobitocu, omora, turcesce.
„De a lui cumplire acestu locu rodită
„Se astă asiă de totu parasită.
Voiniculu asiă cu mine graiesce
Si betrânlulu meu din somnu se trediesce.
„Se fi senatosu voinicu calaretiu;
„Cu anima buna, cu cugetu maretiu;
„Pentru 'nsciintarea, carea ne-ai facutu,
„Se fi ceruriloru iubitu și placutu!“
Graiesce betrânlulu inca somnurosu,
Eu me redicasema intr'unu cotu de josu.
Cum stă lângă noi voiniculu calaretiu,
Odata se uită in susu cu mirare.
Vede nu departe sagulu prevalitu
In năpteia trecuta de trașnetu lovita
Se crepase sagulu de susu pâna josu,
Scorbura in lintru insa forte grosu.
Pléca calaretiulu cătra eln sa védia,
Calulu lu sucesce cătu era sa cadia.

(Va urmă)

Acum'a de alta mierlă se trediesce
Să intindiu cioculu in aripi lovesce.
Ciopore de grauri sburandu, puii sei,
Fiindu inca teneri, crudi și mîtei,
I purtă pe lunca, cercandu vermuile
Atât'a prin ierba, cătu si prin scaeti,
Si prin musiunioie rime rosiore
Ori-câte afa, le dedea mancare.
Se vedea pe susu sburandu și albine,
Cătu se luminase de diua mai bine,
Grăbea cătra flori, mecaru umedose
De rôu'a cadiuta preste năpte grăsa.
Ci ne să culcasemu bine spre privită:
Petioarele noastre cătra resarită,
Capulu spre apusu, foculu in mijlocu,
Traistile suptu capu, armele 'nr'unu locu.
Cum stamu eu pe spate și josu prevalitu,
Numai deodata despre resarită,
Nici prindiu de veste, ceriul se rosiesce,
Rădi'a cea de sôră incetu se ivesce.
Preste verfu de munte cu totulu deparate
Trecenda prin ruptura unui zidu vechiu forte.
Loviá pe deasupr'a nostra in fagime
Paserile mici prin ramuri multime.
Atinsa de radia prăspeta de sôră
Desfatau dumbrav'a cu a sea cântare.
Zidulu acelu ruptu deparate ivitu
Pe unu verfu de munte inaltu și cumplită
Eră remasită de vechia cetate;
Zidurile ei prevalite tóte,
Numai pôrta inca mai stă redicata
Si acésta inca numai aninata.

Miclea, 2 galbeni. 3) Mari'a Lupu, 2 galb. 4) Cornili'a Emilianu, 2 galb. 5) Aristi Popescu, 5 galb. 6) Catinca Tiony, 2 galb. 7) Elen'a Istrati, 2 galb. 8) Ecaterin'a Istrati, 1 galb. 9) Hersel'a Istrati, 1 galb. 10) Lin'a Stroj'a 1 galb. 11) Mari'a Costinu, 1 galb. 12) Rocsand'a Gavriliu, 1 galb. 13) Smarand'a Brâanza, 1 galb. 14) Clar'a Stamati, 2 galb. 15) Eugen'a Ureche, 1 galb. 16) Casandr'a Hazu, 3 galb 17) Elen'a Corjeseu, 6 galb. 18) Cleopatr'a Petitu n. Stamati, 2 galb. 19) Mari'a Macedonu, 2 galb. 20) Elen'a Voinescu, 2 galb 21) Elis'a Rosiu, 2 galb. 22) Anastasi'a Constantiniu, 4 galb. 23) Mari'a Ionescu, 2 galb. 24) Natal'a Lochmanu, 2 galb. 25) Ecaterin'a Tacu, 5 galb. 26) Aglai'a Tacu, 5 galb. 27) Savastiti'a Calinu 2 galb. 28) Ecaterin'a Filostratu 2 galb. 29) Ecaterin'a Savulu, 1 galb. 30) Savastiti'a Lupu, 5 galb. 31) Elen'a Raleti, 2 galb. 32) Raluca Ene, 2 galb. 33) Zoe Tîntun, 2 galb. 34) Frosa Calinescu, 2 galb. 35) Mari'a Popoviciu, 1 galb. 36) Ursiti'a Mihaleanu, 1 galb. 37) Anastasia Ursu, 1 galb.

List' D-lorū ce se voru mai asociā de acum înainte se va publicā regulatū prin diuarie.

Varietati.

* * * Majestătile Loru a plecatu în 9 Fauru n. la 9 1/2 ore ser'a la Vien'a, petrecute de o suita mica.

* * * În cîrcurile de curte se occupa de acum ca alegerea unui nume, ce are salu capete din botezu fiului său fiu' ce se va nasce în famili'a imperatesea. Unii credu ca déca va fi unu principie i se va dâ numele Stefanu. De alta parte se asigura ca imperates'a Eugen'a a scrisu nu de multu M. S. imperatesei nôstre o epistola forte afabila in carea se esprim'a dorintia, ca déca va dâ cerculu că nou nascut'a să fia o princessa, sa pota fi din-s'a (Eugen'a) nascia.

* * * La alegerea de deputat u dietalui in Sabiu. Din voturile 911 intrate in urna le-au primitu 420 senatorul Gustavu Capu, 249 Dr. Gustavu Lindner, 191 Guilemu bar. de Konradshiem, 43 senatoru Petru Rosca, 2 senatoru Gustavu Seivert, 1 Dr. Ilariu Mitrea, 1 Franciscu Gebbel si 1 Lud. Teod. Kossuth — Trei tîdile nu s'a primitu. — Ne avendu nimenea majoritate absoluta se va stator'o alegere mai angasta intre senatorulu Capu si Dr. Lindner.

* * * Nou numitulu Comite supremu in Comitatulu Hunedorei Lad. Bartsai a intrat la 2 Fauru n. in functiunea de comite supremu.

* * * Georgiu Sionu poetulu si literatul petrecu Luni si Marti in mijlocul nostru, reintorcendu-se din calatori'a sea din Elvetia, Morti la 5 ore pleca cătra Brasovu.

* * * Ministrul de interne alu Ungariei a emisu cătra tîte jurisdicțiunile tierei urmatorulu cerculariu:

„Cu ocaziunea cladirii căilor ferate se afla adeseori anticitatî si alte obiecte prețiose, de interesu comunu si națiunale, cari de comunu se nimicescă să se espôrtă din tiéra. Deci ca astfelui de obiecte pro venitoru sa se conserveze pre sém'a museelor din patria, ministeriul de comunicatiune a ordonat ca cei ce se occupa cu cladirea căilor ferate sa fia indrumati a reporta jurisdicțiunilor din apropiere despre obiectele aflate, si a le pestră la sine pâna ce jurisdicțiunile respective voru dispune despre acele. — Jurisdicțiunile respective indata ce voru primi scire despre aflarea obiectului, suntu datorei a inscintiai despre acésta pre directiunile mu-seelor din Pest'a si Clusiu, si a se ingrigi despre acele obiecte, pâna ce le voru acceptă esmisii directiunei museelor.“

Ne-aru paré forte reu, déca dlu ministru s'aru uită cu totulu de museele celoru-lalte națiunalităti si mai alesu de ale națiunei române.

* * * In „G. Tr.“ nr. 6 intr'o corespondintia din Clusiu cîtimu urmatöriele: „Intr'o Dumineca trecuta unu expreputu r. c. ce fu capelanu aici in 1848 cu numele Bordotz, intorcendu-se din tiér'a romanescă prin secuime se insinuă la politia, ca aru voi a se recomandă poporului de aici, se i se con-céda a vorbi cătra poporu. Prin mai multe placate se si facu acésta cunoscutu. Ce se vedi si se audi, multime de poporu din tóta class'a se adună in curtea redutului, incătu nu incapea. In lócu de a se recomandă, incepă a debacă in contr'a uniu-

nei cu Ungari'a si a aperă autonomia Transilvaniei, — dicendu intre altele: „ca Transilvani'a sa nu ascepte nici unu bine dela Ungari'a, ca s'a sciutu pre sine tîne in tempii cei mai grei fără de Ungari'a, cîndu Ungari'a fu supusa turcilor etc.“ Astfelui stau lucrurile pre aici si partit'a tigrilor striga in gur'a mare ca n'are incredere in regimulu actualu si se voru face luntre si punte se devina la cârma.“

„Concordia“

* * * (Elaboratul ue episcopilor unguresc) statoresce patru graduri ierarcice in guvernarea bisericei. Consiliul bisericescu alesu de mirenii pre lângă preotulu fie carei parochie si alegă deputati pentru sinodulu protopopescu, si nodale protopopesci sa tramita deputati la sinodele de comitat si acestea sa tramita deputati in sinodulu provinciale care se conste din 75 de preoti si 75 de mirenii. Preotii ar' consta din episcopi, priori si alti membri ai clerului innalțu, din deputati capitelor si din cei-a ai sinodelor de comitate. Mirenii ar' consta din deputati patronilor bisericesci, din representanti de ai sinodelor de comitate, catra cari s'ar' mai adauge unu deputatu preotu si altulu mirénu din partea Universitătii. In intielesulu elaboratului fundatiunile, luânduse de sub administratiora ministeriului responsabile, s'ar' incredintia unui comitetu permanentu, care s'ar' alege de către sinodulu provincialu fără de ai fi respundatoriu. Sinodulu aru si supusu unui consiliariu nerespnsabilu de cinci membri care ar' dispune, cîndu nu s'ar' tîne sinodu, despre tote afacerile tienatorie de sfîr'a de activitate a sinodului. De aci se voru tîne tote afacerile guvernarei esterne a bisericei si tote afacerile instructiunei incependu de la Universitate, pâna josu la scôlele poporale. — Ministrul cultelor br. E ötvös, se dice ca nu e indestulitul nici de cătu cu puntele esentiali ale acestui elaborat. E ötvös vre că sinodulu provinciale sa conste din 2/3 mirenii si nu voiesce a lasă in mânila preotilor a-facerile instructiunei, ci doresce a se ridică scôle simultane sub inspectiunea statului. „F“

* * * În cîtu cu o bucatura de carne. Dupa „Olmützer Ztg.“ in otelulu la Weising a manecu unu evreu pre sub ascunsu carne de porcu si fiindu ca inghitiea cu grab'a sa ia necat si a murit.

* * * La omorulu dela Rosia sasăca. Cetim in „Sieb. Bl.“ ca cercetările judecătoresci a dusu la rezultatul urmatoriu: Omoritulu e din Sebesiulu de Josu neguistratoru (bostinaru?). Acest'a a beutu in o crima in Daia cu unu tiganu. La ocaziunea acésta omoritulu a rugat pre crismariu sa-i schimbe 17 fl. dicendu ca mai are bani afara de acesti'a. Crismariulu ia si schimbă dandu-i banconote si dieceri. Inca in Daia au cerutu omoritulu si tiganulu focu in pipa dela unu fauru. Dupa tîte semnele omoritulu s'a intemplatu aprópe de Rosia. Neguistratorul fu omorit cu bâta sea cea de siiese urme si ferecata, craea de buna sema i o au luat ucidietorulu in lupta din mâna. Ucidietorulu trebuie sa fie datu in bietulu neguistratoru cu o turbare bestiala, pentru ca capulu mortului era spartu in intielesulu celu mai strinsu alu cuventului. Bani nu s'au aflat la omoritulu, ci numai nisice harthii, din cari s'a pututu afla cine este. Tiganulu a mai fostu a dôu'a di decându fusese cu omoritulu in aceeasi crisma unde a platit dieceri.

Nr. 14—1 EDICTU

Toma Dumitru din comun'a Vorperu, in Scaunulu Sibiului, care de 9 ani, cu ne credintia au parasit u pre legiu'ta sa a sotie Anna Morariu, totu din disa comuna, si Scaunu, au pribegit in lume, si nu se scie locul ubicationei sale, prin acésta se provoca, ca in terminu de unu anu de dile dela datulu de falie, sa se presentedie, inaintea subsrisului Foru Matrimonialu, eu atât'a mai tare, caci, la din contra, se va decide incaminatulu procesu matrimonialu, si in absenti'a lui, la intielesulu S. S. canone ale bisericii nôstre gr. orientale:

Sibiul 1. Februarie 1868.

Scaunulu Protopopescu gr. or. alu Tract. Sibiului alu 2-lea.

Ioann Panoviciu

Protopopu

Nr. 11—3 Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetitoriu in comunitatea gr. or. Resita-româna, ce e ingremiata maritului Comitatul alu Carasiului si Protopresbiteratului gr. res. alu Oravitiei se scrie prin acésta concursu.

Cu acésta statiune suntu impreunate urmatorele emolumente anuale:

- a) in bani gal'a : 84 fl. v. a.;
- b) in naturalii : 12 meti de grâu; 24 meti de cucuruz; 100 ponti de clisa; 50 ponti de sare; 15 ponti de lumini; 10 orgii de lemn si 2 jugere de pamantu.

Doritoriu de a ocupă acestu postu de invetitoriu voru avé a inzestră petitunile loru concursuale, timbrate dupa cuviintia, cu estrasul de botediu, cu atestatul despre absolvarea cu sporiu bunu a cursului pedagogicu in institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre serviciulu de pana acum si portarea loru morale si politica; si astfelui indiestrate le voru substerne Venerabilul Consistoriu dreptu maritoriu alu diecesei Caransebesiului pana in 22 Fauru a. c. calend. vechiu.

Caransebesiu 16 Ianuariu 1868.
Consistoriul diecesei Caransebesiului.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetitoriu din comunitatea gr. or. Ruginosu, ce e ingremiata maritului Comitatul alu Carasiului si protopresbiteratului Caransebesiului, se scrie prin acésta concursu.

Cu acésta statione suntu impreunate urmatorele emolumente anuale:

- a) in bani gal'a : 52 fl. v. a.
- b) in naturalii : 24 meti de cucuruz, 100 Pl. de lardu, 50 Pf. de sare, 10 Pf. de lumini, 8 stânjini de lemn si 2 jugere de aratura.

Doritorii de a ocupă acestu postu de invetitoriu voru avé a inzestră petitunile loru concursuale, timbrate dupa cuviintia, cu estrasul de botediu, cu atestatul despre absolvarea cu sporiu bunu a cursului pedagogicu in institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre serviciulu de pana acum si portarea loru morale si politica si astfelui indiestrate le voru substerne Venerabilul Consistoriu dreptu-maritoriu alu diecesei Caransebesiului pana in 29 Fauru a. c. calend. vechiu.

Caransebesiu 19 Ianuariu 1868.
Consistoriul diecesei Caransebesiului.

Nr. 13—3 EDICTU

Martinu Tientiariu, nascutu din Gherla, carele de 4 ani de dile a parasit cu ne credintia pe legiu'ta sea socie Paraschiva, nata Petroviciu, si fost'a socie a reposatului Nicolau Corbu din Brasovu, fara a se sci loculu petrecerii dânsului; este prin acésta citatul că in terminu de nove luni de dile dela data presinte, sa se inscrise naintea subsrisului la Scaunulu protopopescu respectivu, caci la din contra se va decide procesulu matrimoniale pornit u asupra-i si fără de densolu, in intielesulu S. S. canone ale bisericii nôstre gr. or.

Brasovu 23. Ianuariu 1868.
Ioanu Baracu
Protopopu I alu Brasovului

Nr. 12—2 EDICTU

Ioann Barbosa din comun'a Talmacelu in Scaunulu Sibiului, care, acum trecuti doi ani, cu ne credintia parasindu si pre legiu'ta sea sotie Ioan'a lui Ioann Tatutu, totu din disa comuna si Scaunu au pribegit in lume, ne aratandu si dela pribegirea sea incocé, in vre-unu modu, locul aflat la sele, prin acésta se provoca, ca in terminu de unu anu de dile dela datulu de fajia, sa se presentedie inaintea subsrisului foru matrimonialu, cu atât'a mai tare, caci la din contra, se va decide procesulu matrimonialu asupra-i pornit u si in absenti'a lui, la intielesulu S. S. canone ale bisericii nôstre gr. or.

Sibiul 24 Ianuariu 1868.
Scaunulu Protop. gr. or. alu Tractului Sibiului alu II-lea.

Ioann Panoviciu
Protopopu